

Η ψυχή μετά τον θάνατο (Όσιος Ιωάννης Μαξίμοβιτς)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Οκτωβρίου 4, 2018

(Ανάλυση του λόγου περί θανάτου του Αγίου Ιωάννου Μαξίμοβιτς)

Οι πρώτες δύο ημέρες μετά το θάνατο

Για διάστημα δύο ημερών η ψυχή απολαύει σχετικής έλευθερίας και έχει δυνατότητα να έπισκεφθεί τόπους που της ήταν προσφιλείς στο παρελθόν, αλλά την Τρίτη ημέρα μετακινείται σε άλλες σφαίρες.

Έδω ο Αρχιεπίσκοπος Ιωάννης απλώς επαναλαμβάνει τη διδασκαλία που η Έκκλησία ήδη γνωρίζει από τον 4ο αιώνα, όταν ο άγγελος που συνόδευσε τον **Άγ. Μακάριο Αλεξανδρείας** στην έρημο, του είπε, θέλοντας να έρμηνεύσει την έπιμνημόσυνη δέηση της Έκκλησίας για τους νεκρούς την Τρίτη ημέρα μετά θάνατο:

«Όταν γίνεται η προσφορά της αναίμακτης θυσίας (μνημόσυνο στη θεία λειτουργία) στην Έκκλησία την τρίτη ημέρα, η ψυχή του κεκοιμημένου δέχεται από τον φύλακα άγγελο της ανακούφιση για τη λύπη που αισθάνεται λόγω του χωρισμού της από το σώμα... Στο διάστημα των δύο πρώτων ημερών έπιτρέπεται στην ψυχή να περιπλανηθεί στον κόσμο, όπουδήποτε εκείνη έπιθυμεί, με τη συντροφιά των άγγέλων που τη συνοδεύουν. Ως έκ τούτου η ψυχή, επειδή αγαπά το σώμα, μερικές φορές περιφέρεται στο οίκημα στο οποίο το σώμα της είχε σαβανωθεί, περνώντας έτσι δύο ημέρες όπως ένα πουλί που γυρεύει τη φωλιά του. Αλλά η έναρετη ψυχή πλανιέται σε εκείνα τα μέρη στα οποία συνήθιζε να πράττει αγαθά έργα. Την τρίτη ημέρα, Εκείνος ο Όποιος ανέστη ο Ίδιος την τρίτη ημέρα από τους νεκρούς καλεί την ψυχή του Χριστιανού να μιμηθεί τη δική Του ανάσταση, να ανέλθει στους Ούρανοους όπου θα λατρεύει το Θεο όλων».

Στην Όρθόδοξη νεκρώσιμη ακολουθία, ο **Άγ. Ιωάννης ο Δαμασκηνός** περιγράφει παραστατικά την κατάσταση της ψυχής ή όποια, έχοντας μεν αφήσει το σώμα αλλά παραμένοντας στη γή, είναι άνικανη να έπικοινωνήσει με τους αγαπημένους της τους όποιους βλέπει: *«Οΐμοι, οΐον άγώνα έχει η ψυχή χωριζόμενη έκ του σώματος! Οΐμοι, πόσα δακρύει τότε, και ούχ ύπάρχει ο έλεων αυτήν! Προς τους άγγέλους τα όμματα ρέπουσα, άπρακτα καθικετεύει προς τους ανθρώπους τας χείρας έκτεινουσα, ούκ έχει τον βοηθόντα. Διό, αγαπητοί μου άδελφοί, έννοήσαντες ήμών το βραχύ της ζωής, τω μεταστάντι την άνάπαυσιν, παρά Χριστού αίτησώμεθα, και ταίς ψυχαίς*

ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος».

Σὲ γράμμα του πρὸς τὸν ἀδελφὸ μιᾶς ἀποθνήσκουσας γυναίκας, ὁ **Ὅσιος Θεοφάνης ὁ Ἐγκλειστος** γράφει: «Ἡ ἀδελφή σου δὲν θὰ πεθάνει. Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου πεθαίνει, ἀλλὰ ἡ προσωπικότητά του συνεχίζει νὰ ζεῖ. Ἀπλῶς μεταφέρεται σὲ μία ἄλλη τάξη ζωῆς... Δὲν εἶναι ἐκείνη πού θὰ βάλουν στὸν τάφο. Ἐκείνη βρίσκεται σὲ ἕναν ἄλλο τόπο ὅπου θὰ εἶναι ἀκριβῶς τὸ ἴδιο ζωντανὴ ὅσο καὶ τώρα. Τὶς πρώτες ὥρες καὶ ἡμέρες θὰ βρίσκεται γύρω σου. Μόνο πού δὲν θὰ λέει τίποτα καὶ ἐσὺ δὲν θὰ μπορεῖς νὰ τὴν δεῖς. Θὰ εἶναι ὅμως ἀκριβῶς ἐδῶ. Νὰ τὸ ἔχεις αὐτὸ στὸ νοῦ σου. Ἐμεῖς πού μένουμε πίσω θρηνοῦμε γιὰ τοὺς κεκοιμημένους, ὅμως γιὰ ἐκείνους τὰ πράγματα εἶναι ἀμέσως πιὸ εὔκολα. Εἶναι πιὸ εὐτυχισμένοι στὴ νέα κατάσταση. Ὅσοι ἔχουν πεθάνει καὶ κατόπιν ἐπαναφέρθηκαν στὸ σῶμα διαπίστωσαν ὅτι τὸ σῶμα ἦταν μία πολὺ στενάχωρη κατοικία. Καὶ ἡ ἀδελφή σου θὰ αἰσθάνεται ἔτσι. Εἶναι πολὺ καλύτερα ἐκεῖ, καὶ ἐμεῖς νοιώθουμε ὀδύνη σὰν νὰ τῆς ἔχει συμβεῖ κάτι ἀπίστευτα κακό! Θὰ μᾶς κοιτάζει καὶ σίγουρα θὰ μένει κατάπληκτη μὲ τὴν ἀντίδρασή μας».

Θὰ πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπόψη ὅτι ἡ ἀνωτέρω περιγραφή τῶν πρώτων δύο ἡμερῶν τοῦ θανάτου ἀποτελεῖ γενικὸ κανόνα, ὁ ὁποῖος κατὰ κανένα τρόπο δὲν ἰσχύει σὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις. Πράγματι τὰ περισσότερα παραδείγματα ἀπὸ τὴν Ὀρθόδοξη γραμματεία, δὲν συνάδουν μὲ αὐτὸν τὸν κανόνα, καὶ ὁ λόγος εἶναι φανερός: οἱ ἅγιοι, μὴν ἔχοντας καμιά ἀπολύτως προσκόλλησι στὰ ἐγκόσμια καὶ ζώντας σὲ διαρκῆ προσδοκία τῆς ἀναχώρησής τους γιὰ τὴν ἄλλη ζωή, δὲν ἐλκύονται καν ἀπὸ τοὺς τόπους ὅπου ἔπρατταν τὰ ἀγαθὰ τοὺς ἔργα ἀλλὰ ξεκινοῦν ἀμέσως τὴν ἄνοδό τους στοὺς Οὐρανοὺς. Ἄλλοι, ξεκινοῦν τὴν ἄνοδό τους πρὶν τὸ τέλος τῶν δύο ἡμερῶν γιὰ κάποιον εἰδικὸ λόγο πού μόνον ἡ Θεία Πρόνοια γνωρίζει. Ἀπὸ τὴν ἄλλη οἱ σύγχρονες «μεταθανάτιες» ἐμπειρίες, ἀτελεῖς καθὼς εἶναι, ἀνήκουν ὅλες στὸν ἐξῆς κανόνα: ἡ «ἐξωσωματικὴ» κατάσταση ἀποτελεῖ μόνο τὸ ξεκίνημα τῆς ἀρχικῆς περιόδου ἀσώματης «περιπλάνησης» τῆς ψυχῆς στοὺς τόπους τῶν ἐπιγείων δεσμῶν της. Ὅμως κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔχει παραμείνει νεκρὸς γιὰ ἀρκετὸ χρονικὸ διάστημα, ἔστω μέχρι νὰ συναντήσῃ τοὺς ἀγγέλους πού πρόκειται νὰ τὸν συνοδεύσουν.

Μερικοὶ ἐπικριτὲς τῆς Ὀρθόδοξης διδασκαλίας γιὰ τὴν μετὰ θάνατον ζωή, θεωροῦν ὅτι τέτοιες ἀποκλίσεις ἀπὸ τὸ γενικὸ κανόνα γιὰ τὴν μεταθανάτια ἐμπειρία ἀποδεικνύουν τὴν ὑπαρξὴ «ἀντιφάσεων» στὴν Ὀρθόδοξη διδασκαλία. Αὐτοὶ οἱ ἐπικριτὲς ὅμως εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνο προσκολλημένοι στὶς «κατὰ γράμμα» ἐρμηνεῖες. Ἡ περιγραφή τῶν πρώτων δύο ἡμερῶν, καθὼς καὶ τῶν ἐπομένων, σὲ καμιά περίπτωση δὲν ἀποτελεῖ κάποια μορφὴ δόγματος. Εἶναι ἀπλῶς ἕνα «μοντέλο», τὸ ὁποῖο μάλιστα ἐκφράζει τὴν πιὸ συνηθισμένη χρονικὴ σειρὰ τῶν ἐμπειριῶν τῆς ψυχῆς μετὰ τὸν θάνατο. Οἱ πολλὲς περιπτώσεις, τόσο στὴν Ὀρθόδοξη γραμματεία ὅσο καὶ στὶς ἀναφορὲς σύγχρονων σχετικῶν ἐμπειριῶν, ὅπου οἱ νεκροὶ ἔχουν

στιγμιαία έμφανιστεί στους ζωντανούς μέσα στην πρώτη ή τις δύο πρώτες ημέρες μετά το θάνατο, μερικές φορές σε όνειρα, είναι παραδείγματα που έπαληθεύουν το ότι όντος ή ψυχή συνήθως παραμένει κοντά στη γη για κάποια σύντομη χρονική περίοδο. Κατά την τρίτη ημέρα, και συχνά πιο πριν, η περίοδος αυτή φθάνει στο τέλος της.

Τὰ τελώνια

Την ώρα αυτή (την τρίτη ημέρα), η ψυχή διέρχεται από λεγεῶνες πονηρῶν πνευμάτων που παρεμποδίζουν την πορεία της και την κατηγορούν για διάφορες αμαρτίες, στις οποίες αυτά τα ίδια την είχαν παρασύρει. Σύμφωνα με διάφορες θείκες αποκαλύψεις υπάρχουν είκοσι τέτοια εμπόδια, τα έπονομαζόμενα «τελώνια», σε καθένα από τα οποία περνᾷ από δοκιμασία κάθε μορφή αμαρτίας. Η ψυχή αφού περάσει από ένα τελώνιο, συναντᾷ το επόμενο, και μόνον αφού έχει διέλθει επιτυχῶς από όλα τα τελώνια μπορεί ἄν συνεχίσει την πορεία της χωρίς να απορριφθεῖ βιαίως στη γέεννα. Το πόσο φοβεροί είναι αυτοί οι δαίμονες και τα τελώνιά τους φαίνεται στο γεγονός ότι η ίδια ή Παναγία, όταν πληροφορήθηκε από τον Αρχάγγελο Γαβριήλ τον επκείμενο θάνατό Της, ikέτευσε τον Υἱό Της να διασώσει την ψυχή Της από αυτούς τους δαίμονες και απαντώντας στην προσευχή Της, ο ίδιος ο Κύριος Ἰησοῦς Χριστός έμφανίστηκε από τους Ούρανοὺς για να παραλάβει την ψυχή τῆς Πανάγνου Μητρός Του και να την οδηγήσει στους Ούρανοὺς. Φοβερή είναι πράγματι, η τρίτη ημέρα για την ψυχή τοῦ ἀπελθόντος, και για το λόγο αυτό η ψυχή **έχει ιδιαίτερη ανάγκη τότε από προσευχές για την σωτηρία της.**

Σύντομα, μετά τον θάνατο, η ψυχή πράγματι βιώνει μία κρίση, τη **Μερική Κρίση**, ὡς τελική συγκεφαλαίωση τοῦ «ἀοράτου πολέμου» που έχει διεξαγάγει ή που απέτυχε να διεξαγάγει, στην επίγεια ζωή κατά τῶ πεπτωκότων πνευμάτων. Συνεχίζοντας την έπιστολή του πρὸς τον ἀδελφό τῆς ἀποθνήσκουσας γυναίκας, ο **Ὅσιος Θεοφάνης ο ἔγκλειστος** γράφει:

*«Λίγο μετά το θάνατο, η ψυχή αρχίζει έναν ἄγωνα για να καταφέρει να διέλθει από τα τελώνια. Στον ἄγωνα της ή ἀδελφή σου χρειάζεται βοήθεια! Θα πρέπει να στρέψεις ὅλη σου την προσοχή και ὅλη σου την ἀγάπη γι' αυτήν στο πῶς θα την βοηθήσεις. Πιστεύω πῶς ή μεγαλύτερη ἔμπρακτη ἀπόδειξη τῆς ἀγάπης σου θα είναι να ἀφήσεις την φροντίδα τοῦ νεκροῦ της σώματος στους ἄλλους, να ἀποχωρήσεις και, μένοντας μόνος σου ὅπουδήποτε μπορείς, **να βυθιστεῖς σε προσευχή για την ψυχή της**, για τῆ νέα κατάσταση στην ὁποία βρίσκεται και για τις καινούριες, ἀπροσδόκητες ἀνάγκες της. Συνέχισε την ἀκατάπαυστη ikεσία σου στον Θεὸ για **ἕξι ἑβδομάδες και περισσότερο**. Όταν πέθανε ή Ὅσια Θεοδώρα, το σακούλι από το ὁποῖο πήραν χρυσὸ οἱ ἄγγελοι για να τῆ γλιτώσουν από τα τελώνια ἦταν οἱ προσευχές τοῦ πνευματικοῦ της πατέρα. Ἔτσι θα γίνει και με τις δικές σου προσευχές. Μην παραλείψεις να κάνεις ὅσα σοῦ εἶπα. Αυτό είναι ή πραγματική*

ἀγάπη».

Τὸ «σακούλι» ἀπὸ τὸ ὁποῖο πῆραν «χρυσὸ» οἱ ἄγγελοι καὶ «ἐξόφλησαν τὰ χρέη» τῆς Ὁσίας Θεοδώρας στὰ τελώνια ἔχει συχνὰ παρανοηθεῖ ἀπὸ κάποιους ἐπικριτὲς τῆς Ὁρθόδοξης διδασκαλίας. Μερικὲς φορὲς συγκρίνεται μὲ τὴ λατινικὴ ἔννοια τοῦ «πλεονάσματος χάριτος» τῶν ἀγίων. Στὴν περίπτωσιν αὐτή, τέτοιοι ἐπικριτὲς ἐρμηνεύουν κατὰ γράμμα τὰ Ὁρθόδοξα κείμενα.

Σὲ τίποτε ἄλλο δὲν ἀναφέρεται τὸ παραπάνω ἀπόσπασμα παρὰ στὶς **προσευχὲς τῆς Ἐκκλησίας** γιὰ τοὺς ἀναπαυθέντες καὶ εἰδικότερα στὶς προσευχὲς ἐνὸς ἀγίου ἀνθρώπου καὶ πνευματικοῦ πατέρα. Εἶναι σχεδὸν περιττὸ νὰ ποῦμε ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ περιγραφὲς ἔχουν μεταφυσικὴ ἔννοια.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θεωρεῖ τὴ διδασκαλία περὶ τελωνίων τόσο σημαντικὴ, ὥστε ἔχει συμπεριλάβει σχετικὲς ἀναφορὲς σὲ πολλὰ ἀπὸ τὶς ἀκολουθίες της, μερικὲς ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται στὸ κεφάλαιο περὶ τελωνίων. Εἰδικότερα, ἡ Ἐκκλησία θεωρεῖ ἰδιαίτερος ἀπαραίτητο νὰ συνοδεύει μὲ αὐτὴν τὴ διδασκαλία κάθε τέκνο της ποὺ ἀποθνήσκει. Στὸν «Κανόνα γιὰ τὴν Ἀναχώρησιν τῆς Ψυχῆς», ποὺ διαβάζεται ἀπὸ τὸν ἱερέα στὸ νεκρικὸ κρεβάτι κάθε πιστοῦ, ὑπάρχουν τὰ παρακάτω τροπάρια:

«Καθὼς φεύγω ἀπὸ τὴ γῆ, ἀξίωσέ με νὰ διέλθω ἀνεμπόδιστα ἀπὸ τὸν ἄρχοντα τοῦ ἀέρα, τὸ διώκτη καὶ βασανιστὴ, ἐκεῖνον ποὺ ὡς ἄδικος ἀνακριτὴς στέκεται πάνυ στοὺς φοβεροὺς δρόμους». (4η Ἰδὴ)

«Ὡ Πανένδοξε Θεοτόκε, ὁδήγησέ με εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, στὰ ἱερὰ καὶ πολύτιμα χέρια τῶν ἀγίων ἀγγέλων ὥστε, προστατευμένος μέσα στὰ φτερά τους, νὰ μὴν ἀντικρύσω τὴ ρυπαρὴ, ἀποκρουστικὴ καὶ σκοτεινὴ μορφὴ τῶν δαιμόνων». (6η Ἰδὴ)

«Ὡ Ἁγία Θεοτόκε, Ἐσὺ ἡ Ὁποία γέννησες τὸν Παντοδύναμο Κύριο, ἀπομάκρυνε ἀπὸ ἐμένα τὸν ἄρχοντα τῶν φοβερῶν τελωνίων, τὸν κυβερνήτη τοῦ κόσμου, ὅταν φθάσει ἡ στιγμή τοῦ θανάτου μου, ὥστε νὰ Σὲ δοξολογῶ αἰωνίως». (8η Ἰδὴ)

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, τὰ λόγια τῆς Ἐκκλησίας προετοιμάζουν τὸν ἀποθνήσκοντα Ὁρθόδοξο Χριστιανὸ γιὰ τὶς δοκιμασίαι ποὺ θὰ συναντήσῃ μπροστὰ του.

Οἱ σαράντα ἡμέρες

Κατόπιν, ἔχοντας ἐπιτυχῶς διέλθει ἀπὸ τὰ τελώνια καὶ ὑποκλιθεῖ βαθιὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἡ ψυχὴ γιὰ διάστημα τριάντα ἑπτὰ ἐπιπλέον ἡμερῶν ἐπισκέπτεται τὶς οὐράνιαι κατοικίαι καὶ τὶς ἀβύσσους τῆς κολάσεως, μὴ γνωρίζοντας ἀκόμα ποῦ θὰ παραμείνει, καὶ μόνον τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα καθορίζεται ἡ θέσις στὴν ὁποία θὰ βρίσκεται μέχρι τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν.

Σίγουρα δεν είναι παράξενο ότι η ψυχή, έχοντας διέλθει από τὰ τελώνια καὶ παύσει μιὰ γιὰ πάντα κάθε σχέση με τὰ ἐπίγεια, εἰσάγεται στὸν ἀληθινὰ ἄλλο κόσμο, σὲ ἓνα τμῆμα τοῦ ὁποῖου θὰ παραμείνει αἰωνίως. Σύμφωνα με τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Ἀγγέλου στὸν **Ἄγ. Μακάριο Ἀλεξανδρείας**, ἡ εἰδικὴ ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ τῶν ἀπελθόντων τὴν ἑνατὴ ἡμέρα μετὰ τὸν θάνατο (πέραν τοῦ γενικοῦ συμβολισμοῦ τῶν ἑννέα ἀγγελικῶν ταγμάτων) πραγματοποιεῖται ἐπειδὴ μέχρι τότε παρουσιάζονται στὴν ψυχή τὰ θαυμάσια του Παραδείσου, καὶ μόνον κατόπιν αὐτοῦ, γιὰ τὸ ὑπόλοιπο τῶν σαράντα ἡμερῶν, τῆς παρουσιάζονται τὰ μαρτύρια καὶ τὰ φρικτὰ τῆς κολάσεως, πρὶν τοποθετηθεῖ τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα στὴ θέση στὴν ὁποία θὰ ἀναμένει τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν καὶ τὴν Τελικὴ Κρίση. Θὰ πρέπει καὶ πάλι νὰ τονίσουμε ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι ἀριθμοὶ ἀποτελοῦν γενικὸ κανόνα ἢ «μοντέλο» τῆς μεταθανάτιας πραγματικότητας, καὶ ἀναμφισβήτητα δὲν ὀλοκληρώνουν ὅλες οἱ ψυχὲς τῶν ἀπελθόντων τὴν πορεία τους ἀκριβῶς σύμφωνα με τὸν «κανόνα». Γνωρίζουμε σαφῶς ὅτι ἡ Ὁσία Θεοδώρα, στὴν πραγματικότητα, ὀλοκλήρωσε τὸ «γύρο τῆς κολάσεως» ἀκριβῶς τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα, σύμφωνα με τὴ γήινη μέτρηση τοῦ χρόνου.

Ἡ κατάσταση τῶν ψυχῶν μέχρι τὴν Τελικὴ Κρίση

Μερικὲς ψυχὲς βρίσκονται (μετὰ τὶς σαράντα ἡμέρες) σὲ μιὰ κατάσταση **πρόγευσης** τῆς αἰώνιας ἀγαλλίασης καὶ μακαριότητος, ἐνῶ ἄλλες σὲ μιὰ κατάσταση τρόμου ἐξαιτίας τῶν αἰωνίων μαρτυρίων τὰ ὁποία θὰ ὑποστοῦν πλήρως μετὰ τὴν Τελικὴ Κρίση. **Μέχρι τότε ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει δυνατότητα ἀλλαγῆς τῆς κατάστασής τους, ἰδιαίτερος μέσω τῆς ὑπὲρ αὐτῶν προσφορᾶς τῆς Ἀναίμακτης Θουσίας (μνημόσυνο στὴ Θεία Λειτουργία), καὶ παρομοίως μέσω ἄλλων προσευχῶν.**

Τὰ ὀφέλη τῆς προσευχῆς, τόσο τῆς κοινῆς ὅσο καὶ τῆς ἀτομικῆς γιὰ τὶς ψυχὲς ποὺ βρίσκονται στὴν κόλαση, ἔχουν περιγραφεῖ σὲ πολλοὺς βίους Ἁγίων καὶ ἀσκητῶν καθὼς καὶ σὲ Πατερικὰ κείμενα. Στὸ βίο τῆς μάρτυρος τοῦ 3ου αἰώνα Περπετούας, γιὰ παράδειγμα, διαβάζουμε ὅτι ἡ κατάσταση τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Δημοκράτη τῆς ἀποκαλύφθηκε μετὰ τὴν εἰκόνα μίας στέρνας γεμάτης νερό, ἡ ὁποία ἦταν ὅμως τόσο ψηλὰ ποὺ δὲν μπορούσε νὰ τὴ φτάσει ἀπὸ τὸν ρυπαρό, καυτὸ τόπο ὅπου ἦταν περιορισμένος. Χάρη στὴν ὀλόθερμη προσευχὴ τῆς Περπετούας ἐπὶ μιὰ ὀλόκληρη ἡμέρα καὶ νύχτα ὁ Δημοκράτης ἔφτασε τὴ στέρνα καὶ τὸν εἶδε νὰ βρίσκεται σὲ ἓναν φωτεινὸ τόπο. Ἀπὸ αὐτὸ ἡ Περπετούα κατάλαβε ὅτι ὁ ἀδελφός τῆς εἶχε ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς κολάσεως.

Στὸ βίο μίας ἀσκήτριας ποὺ πέθανε μόλις τὸν 20ο αἰώνα ἀναφέρεται μιὰ παρόμοια περίπτωση. Πρόκειται γιὰ τὴ Ὁσία Ἀθανασία (Ἀναστασία Λογκάτσεβα), πνευματικὴ θυγατέρα τοῦ Ὁσίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ. Ὅπως διαβάζουμε στὸ βίο τῆς: *«Ἡ Ἀναστασία εἶχε ἓναν ἀδελφὸ ποὺ τὸν ἔλεγαν Παῦλο. Ὁ Παῦλος κάποτε ἦταν μεθυσιμένος καὶ κρεμάστηκε. Κι ἡ Ἀναστασία ἀποφάσισε νὰ προσευχηθεῖ πολὺ γιὰ*

τὸν ἀδελφὸ τῆς. Μετὰ τὸ θάνατό του, ἡ Ἀναστασία πῆγε στὸ μοναστήρι Ντιβέγιεβο, τοῦ Ὁσίου Σεραφεῖμ, γιὰ νὰ μάθει τί ἀκριβῶς ἔπρεπε νὰ κάνει, ὥστε νὰ βελτιωθεῖ ἡ κατάσταση τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, ὁ ὁποῖος ἔδωσε τέλος στὴ ζωὴ του μὲ τρόπο δυσσεβῆ καὶ ἀτιμωτικό... Ἦθελε νὰ συναντήσῃ τὴν Πελαγία Ἰβάνοβνα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ συμβουλή τῆς... Ἡ Ἀναστασία ἐπισκέφθηκε τὴν Πελαγία. Ἐκείνη τῆς εἶπε νὰ κλειστεῖ στὸ κελὶ τῆς σαράντα μέρες, νὰ προσευχηθεῖ καὶ νὰ νηστεύῃ γιὰ τὸν ἀδελφὸ τῆς καὶ κάθε μέρα νὰ λέει ἑκατὸν πενήντα φορές: «Υπεραγία Θεοτόκε, ἀνάπαυσον τὸν δοῦλον σου».

Ὅταν συμπληρώθηκαν οἱ σαράντα ἡμέρες, ἡ Ἀναστασία εἶδε ἓνα ὄραμα. Βρέθηκε μπροστὰ σὲ μία ἄβυσσος. Στὸ βάθος τῆς ἦταν ἓνας βράχος ἀπὸ αἶμα. Πάνω στὸ βράχο κείτονταν δύο ἄνδρες μὲ σιδερένιες ἀλυσίδες στὸ λαιμό τους. Ὁ ἓνας ἦταν ὁ ἀδελφός τῆς.

Ἡ Ἀναστασία διηγήθηκε τὸ ὄραμα στὴν Πελαγία καὶ κείνη τῆς εἶπε νὰ συνεχίσει τὴν νηστεία καὶ τὴν προσευχή.

Τελείωσαν κι ἄλλες σαράντα ἡμέρες μὲ νηστεία καὶ προσευχή κι ἡ Ἀναστασία εἶδε τὸ ἴδιο ὄραμα. Ἡ ἴδια ἄβυσσος κι ὁ βράχος πάνω στὸν ὁποῖο βρίσκονταν οἱ δύο ἄνδρες μὲ ἀλυσίδες στὸ λαιμό τους. Αὐτὴ τὴ φορά ὅμως ὁ ἀδελφός τῆς ἦταν ὄρθιος. Περπατοῦσε πάνω στὸ βράχο, ἔπεφτε καὶ ξανασηκωνόταν. Οἱ ἀλυσίδες ἦταν ἀκόμα στὸ λαιμό του.

Ἡ Πελαγία Ἰβάνοβνα, στὴν ὁποία κατέφυγε καὶ πάλι ἡ Ἀναστασία, τῆς εἶπε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἴδια ἄσκηση γιὰ τρίτη φορά.

Ὅταν τελείωσε καὶ τὸ τρίτο σαρανταήμερο τῆς νηστείας καὶ τῆς προσευχῆς, ἡ Ἀναστασία ξαναεἶδε τὸ ἴδιο ὄραμα. Ἡ ἴδια ἄβυσσος, ὁ ἴδιος βράχος. Τώρα ὅμως πάνω στὸ βράχο ἦταν μόνο ἓνας ἄνδρας, ἄγνωστός τῆς. Ὁ ἀδελφός τῆς εἶχε ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ τὰ δεσμά. Δὲ φαίνονταν πουθενά. Ὁ ἄγνωστος ἄνδρας ἀκούστηκε νὰ λέει: «Εἶσαι τυχερὸς ἐσύ. Ἔχεις πολὺ ἰσχυροὺς μεσίτες στὴ γῆ».

Ἡ Ἀναστασία ἀνέφερε στὴν Πελαγία Ἰβάνοβνα τὸ τρίτο ὄραμά τῆς καὶ ἐκείνη τῆς ἀπάντησε:

«Ὁ ἀδελφός σου λυτρώθηκε ἀπὸ τὰ βάσανα. Δὲν μπῆκε ὅμως στὴ μακαριότητα τοῦ Παραδείσου».

Πολλὰ παρόμοια περιστατικὰ ἀναφέρονται σὲ βίους Ὁρθοδόξων Ἀγίων καὶ ἀσκητῶν. Σὲ περίπτωση ποὺ κάποιος ἔχει τὴν τάση νὰ ἐρμηνεύει κατὰ γράμμα τέτοια ὄραματα, ἴσως θὰ πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι βεβαίως οἱ εἰκόνες μὲ τὶς ὁποῖες ἐμφανίζονται τέτοια ὄραματα, συνήθως σὲ ὄνειρα, δὲν «φωτογραφίζονται» κατ' ἀνάγκη τὸν τρόπο

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

ὑπαρξης τῆς ψυχῆς μετὰ τὸν θάνατο. Πρόκειται περισσότερο γιὰ εἰκόνες οἱ ὁποῖες μεταβιβάζουν τὴν πνευματικὴ ἀλήθεια τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς ψυχῆς στὸν ἄλλο κόσμο χάρις στὶς προσευχὲς ἐκείνων ποὺ παραμένουν στὸν κόσμο τοῦτο.

(Πηγή: agiazoni.gr)